

Pestprotocol

Inhoud

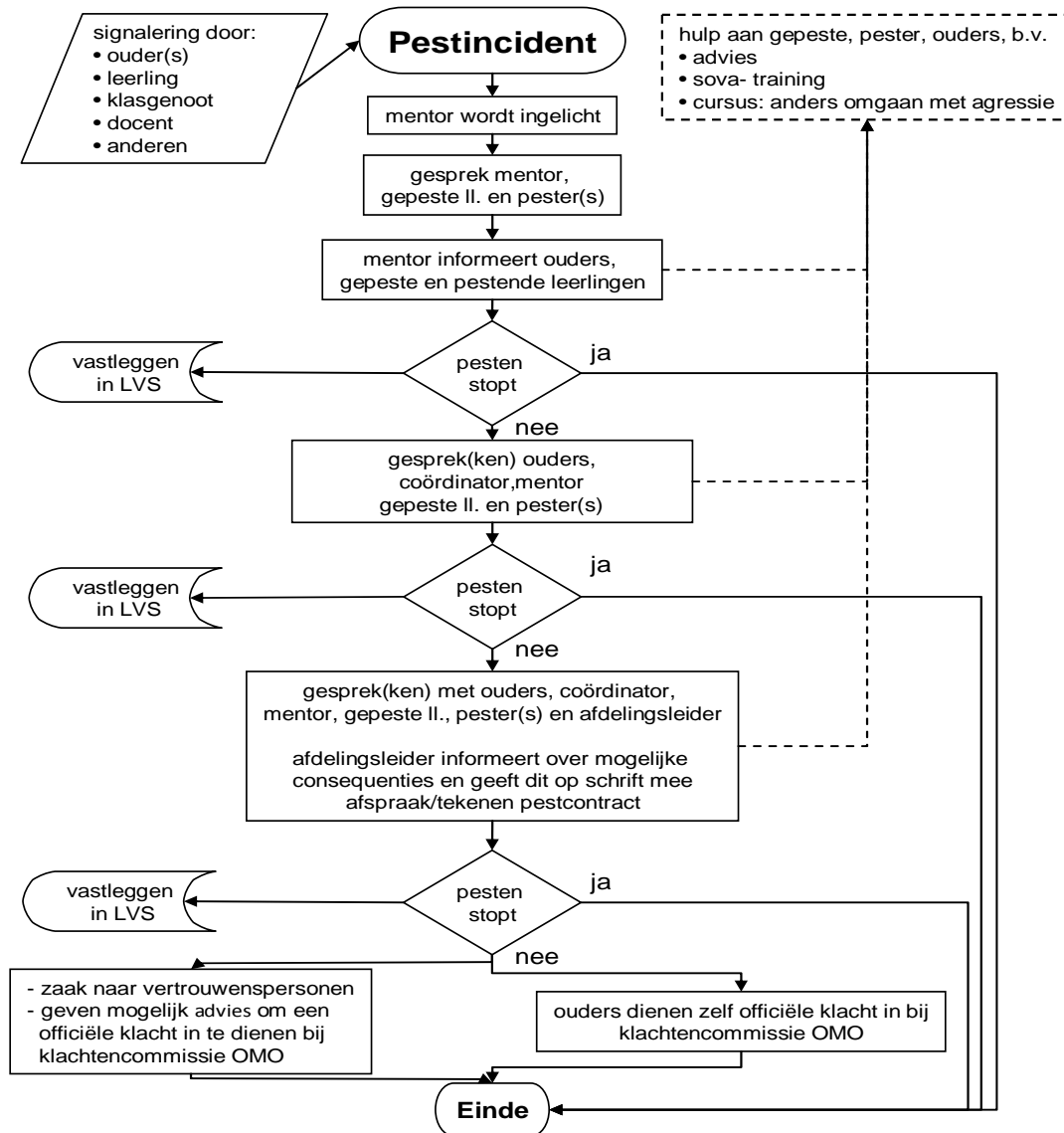
Schema procedure t.a.v. pesten

1. Definitie van pesten
2. Signaleren
3. Hulp
4. Consequenties

Anti-pestcontract pester

Anti-pestcontract gepeste

Procedure t.a.v. pesten

1. Definitie

Pesten is het op systematische wijze verrichten van fysieke, verbale en/of non-verbale handelingen tegenover iemand die zich daartegen niet kan verdedigen. Pesten gebeurt alleen of in groepsverband. Een belangrijk gegeven bij pesten is dat er tussen dader en slachtoffer een ongelijke machtsverhouding bestaat. De dader is vaak fysiek en verbaal sterker dan het slachtoffer of opereert in groepsverband waardoor het slachtoffer zich in zijn eentje niet kan verdedigen.

Pesten kent verschillende vormen:

- Direct pesten
Een directe vorm van pesten is een openlijke, zichtbare aanval op een ander. De meest voorkomende, directe pesterijen bij leerlingen zijn:
  - * Met woorden pesten (uitlachen, schelden, roddelen, belachelijk maken, (be-)dreigen, vernederen, kinderen niet bij hun eigen naam noemen maar altijd bij een bijnaam)
  - * Lichamelijk geweld (duwen, trekken, slaan, schoppen, opjagen, klem zetten, opsluiten)
  - * Stelen of vernielen van eigendommen
  - * Afpersing
- Indirect pesten
  - * Het op een niet zichtbare en onduidelijke manier buitensluiten
  - * sociaal isoleren (negeren, uitsluiten, chanteren, doodzwijgen)
- Een relationele manier van pesten
Relaties en vriendschappen worden gemanipuleerd om iemand emotioneel te kwetsen. Dat kan zowel direct als indirect gebeuren
- Digitaal pesten
Pesten via nieuwe communicatiemiddelen. Bij digitaal pesten of cyberpesten gebruiken kinderen of jongeren het internet of hun mobiele telefoon. Voorbeelden zijn een anoniem mailtje sturen, iemand uitschelden via MSN of een beledigende sms sturen. Bij cyberpesten is fysieke kracht minder belangrijk. Het pesten kan zelfs anoniem plaatsvinden. Doordat de pester niet direct ziet hoe het slachtoffer reageert, beseft hij bovendien minder goed hoe kwetsend zijn boodschappen zijn. Daardoor kan het pesten harder aankomen dan de bedoeling was.

Er zijn twee opvallende kenmerken bij pesten:

- Het gaat om langdurig uitoefenen van de mishandeling
- Het gaat om ongelijke partijen: de pester is sterk, het slachtoffer is zwak

Misverstanden over pesten:

- Het gaat vanzelf over
- Je kunt er niets aan doen
- Je wordt van pesten hard
- Leerlingen die gepest worden lokken het zelf uit

2. Signaleren

Het signaleren van pesten is niet altijd gemakkelijk. Pesten gebeurt vaak buiten het gezichtsveld van de docent.

Mogelijke signalen bij het slachtoffer:

- Gaat contact met medeleerlingen uit de weg
- Behaalt resultaten die onder het niveau van de leerling liggen
- Is angstig
- Kan moeilijk voor zichzelf opkomen
- Staat alleen in de groep en wordt niet gevraagd bij groepen indelen enz.
- Eigendommen worden vernield of raken zoek
- De leerling heeft angst om naar school te komen

Mogelijke signalen van een pester:

- Wil op de voorgrond treden ten koste van andere leerlingen
- Heeft snel ruzie met andere leerlingen
- Kan moeilijk samenwerken
- Lukt andere leerlingen uit
- Houdt weinig rekening met andere leerlingen

Mogelijke signalen van een groep:

- Er gebeuren dingen in de klas waar niet goed de vinger op te leggen is
- De klas vraagt veel van de docent
- De sfeer is druk, geheimzinnig, niet prettig
- Er is veel onderlinge concurrentie in de groep
- Er is veel onderlinge agressie in de groep
- De leerlingen helpen elkaar weinig en nemen het zelden voor elkaar op

3. Hulp

Mentorgesprek:

1. Met het slachtoffer
2. Met de pester
3. Met de mededader(s)
4. Met de ouders van zowel het slachtoffer, de pester en de mededader(s)

Verdere hulpverleningsmogelijkheden:

Verdere hulp mogelijk aan:

- Het gepeste kind, in de vorm van adviezen en (in sommige gevallen) van een sociale vaardigheidstraining en/of een weerbaarheidstraining
- De pester, in de vorm van een sociale vaardigheidstraining en/of een cursus in het omgaan met agressie
- De mededader(s), in de vorm van een sociale vaardigheidstraining en/of een cursus in het omgaan met agressie
- De zwijgende middengroep, in de vorm van het mobiliseren van deze groep
- De leerkracht, in de vorm van achtergrondinformatie over dit verschijnsel, zoals signalen, oorzaken, gevolgen en concrete (preventieve en curatieve) aanpakmogelijkheden
- De ouders, in de vorm van achtergrondinformatie en adviezen

De hulpverlening wordt gecoördineerd door het zorgteam.

4. Consequenties

De uiterste consequentie van de procedure t.a.v. pesten is dat een pester wordt aangeklaagd door een ouder.

De klacht wordt gericht aan het bevoegd gezag, in dit geval de klachtencommissie van OMO. *Zie in dit geval ook de informatie hierover in de schoolgids.*

De klachtencommissie kan besluiten tot een tijdelijk, maar in een uiterste geval ook tot een definitief verwijderen van de pester van de school.

De school is in dit geval verplicht een andere school voor de leerling te zoeken.

Antipestcontract Theresialyceum Tilburg

Te tekenen door de pester

Ondergetekende, ...(naam), leerling van klas ..... van het Theresialyceum te Tilburg, verklaart hierbij zich te houden aan onderstaand contract.

Alle handelingen, verbaal, via lichaamstaal en andere handelingen, die uitgelegd kunnen worden als 'pesten' van die leerling(en), die in verband hiermee bekend zijn bij de afdelingsleider, worden door ondergetekende vanaf heden achterwege gelaten.

Bij het verbreken van dit contract wordt de kwestie doorverwezen naar de vertrouwenspersoon van de school.

Deze vertrouwenspersoon wijst de ouders op de mogelijkheid om een officiële klacht in te dienen bij het bevoegd gezag. In het geval de ouders overgaan tot het indienen van een officiële klacht zal de klachtencommissie zich buigen over de sanctie die de leerling zal worden opgelegd.

Aldus overeengekomen

datum:

Plaats:

..... (handtekening pester)

.....(handtekening mentor)

.....(handtekening afdelingsleider)

kopie naar ouder(s), mentor, afdelingsleider

Antipestcontract Theresialyceum Tilburg

Te tekenen door de gepeste leerling(en)

Ondergetekende, ...(naam), leerling van klas .....
van het Theresialyceum te Tilburg, verklaart hierbij zich te houden aan onderstaand
contract.

Ondergetekende belooft om zich vanaf heden tegenover de pester zo normaal mogelijk te
gedragen en geen handelingen te ondernemen, die kunnen worden uitgelegd als 'uitdagen'
van de pester.

Aldus overeengekomen

datum:

Plaats:

..... (handtekening gepeste leerling(en))

.....

.....

.....(handtekening mentor)

.....(handtekening afdelingsleider)

kopie naar ouder(s), mentor, afdelingsleider

Bronnen:

- kennisnet
- pestprotocollen andere scholen
- voormalig pestprotocol Theresialyceum
- websites